

A gyógyszerterázt nem terheli felelősség Fehérváry Adolf tragikus haláláért.

A gyári raktárban szennyeződött be a Merck-féle bárium preparátum?

Még ez év februárjában történt, hogy Fehérváry Adolf nyugalmazott ügyészégi irodaigazgató tragikus körülmények között, borzalmas kínok után kisenvedett. A váratlan haláleset gyanút kellett nemcsak az irodaigazgató hozzátartozói között, hanem a belgyógyászati klinikán is, ahol Fehérváry Adolf mérgezési tünetek között hirtelen meghalt. A váratlan haláleset bűnüggyé változott át.

Az azonnal megindult nyomozás megállapította, hogy Fehérváry Adolf tragikus halála előtt már régebben, hozzátartozónak gyomorbántalmakról panaszkodott. Többek tanácsára megvizsgálta magát a belgyógyászati klinikán, ahol a diagnózist azonnal nem tudták megállapítani és először Röntgenvizsgálat alá vették. A Röntgenvizsgálatot megelőzőleg Fehérváry az egyik gyógyszerteráztban a vizsgálathoz szükséges bárium-szulfurikum Merck-féle preparátumot vásárolt klinikai receptre, amit orvosai rendeltetbe is vett. A preparátum bevétele után Fehérváry súlyos fájdalomról panaszkodott. Beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol néhány órai kínos szenvedés után mérgezési tünetek között meghalt.

A megindult rendőri vizsgálat során dr. Székly Tibor egyetemi tanár megállapította, hogy a bevett bárium egyrésze szennyezett volt s ennek

folytán a vegyi szer bárium carbonikummal alakult át, ami tudvalevőleg azonnal ható és gyorsan öld mérge.

Megállapították azt is, hogy a halált okozó gyógyszer nem a gyógyszerteráztban készült, mivel a gyógyszerterázt ebből a szerből csak gyári készítményeket tartanak és így ha elváltos történt a preparátumban, az csak a gyárban történehetett meg. A gyógyszerterázt tehát semmi felelősség nem terheli.

Fehérváry Adolf belsőszeit felkérték az eljárás során az Országos Vegyészeti Intézetbe is, ahonnan a napokban érkezett le a legfelsőbb vélemény, amely minden tekintetben jóváhagyta Székly professzor előbb ismertetett véleményét, megállapítva, hogy a gyógyszerterázt semmi tekintetben nem terheli felelősség, mivel valószínűleg a gyár raktárában történt az átlás közben a preparátum elváltozása, ami azonban igen ritka eset.

A vegyészeti vélemény leérkezése után a nyomozás most abban az irányban folyik, hogy a vegyészeti gyárban milyen környezetben tartják a Merck-féle preparátumot, hogy az a raktáron állásközben is beszenyeződhetett. A jelek arra engednek következtetni, hogy ez az ügy valószínűleg nem kerül fő tárgyalásra a bíróság elé.

A fekete kapu melynek csak egyik oldalán van kilincs.

Írta: Tonelli Sándor.

A tudományos felfogás szerint az ember életének kezdő időpontja, mikor a petében az oksidálódás megkezdődik, végső időpontja pedig, mikor a testben az oksidálódás megszűnik. Ekkor megfelelő hőmérséklet és elegendő víztartalom mellett a sejtfalak a mikroorganizmusok számára hozzáférhetővé válnak és bekövetkezik a feloszlás. Ezt mondja a tudomány, amely fizikai és kémiai magyarázatot keres az élet és halál problémájára.

Közkeletű nyelven, ha valakinek testében az oksidálódás akár a szervezeten belül, akár pedig valamely külső, erőművi hatás következtében megszűnt, azt mondjuk, hogy az illető meghalt. A halállal az illető kilép az élőemberek közösségéből; csak emlékében él tovább, hosszabb vagy rövidebb ideig. Embertársai eltemetik, megégetik, tengerbe vetik. Visszatér az anyagba, melyből származott. Per és hamu lesz belőle.

Hit az örök életben.

A temetés szokása, melyet az egész állat-

világból csupán az ember ismer, minden valószínűség szerint egyidős a vallásos kultusz kezdetével. Mondjuk, a temetés a tisztelget ki-fejezése az elhunytal szemben. Valósággal azonban nem tudjuk biztosan, hogy a sírkő, amelyet megemlékezés gyanánt elhunyt hozzátartozóink hantja fölé emelünk, milyen ősi képzetnek korunkig élő maradványa: a tisztelget jelezte-e, vagy pedig azért görgetett az ősember követ a halottak fölé, hogy vissza ne térjenek és ne zavarják a földi életét?

De akármi legyen is a temetés szertartásának magyarázata, a vele kapcsolatos jelenségek egy másik nagyon ősi hitre, a tu világi életnek a hitre utalnak, amely közös ugyszólván az egész emberiségben. Az ember biztatja önmagát: nem halunk meg egészen, a földi élet csak átmeneti állomás és van még élet a halál után. Ahány vallás csak van, mind a földöntúli élet ígéretével bátorítja az örök sötétségtől rétegetőket és a jók és rosszak igazságos megítélésének képzetével fegyelmezi az erkölcsi közösségbe tartozókat. A nirvána örök boldog-

sága, az elizium, Ábrahám kebele, a mennyország, Mohammed paradicsoma, az irokéz indiánok földöntúli vadászterülete, mindmennyi változatai a sironi élet reménységének és ígéretének.

De bármennyire tudjon is hinni valaki — a hitre való képesség ugyanis ember és ember között nagyon különböző —, a lélek legmélyén mindig ott lappang az örök kérdés: hátha csak csalóka a képzet, mellyel biztatjuk magunkat? Ki biztosít arról csakugyan, hogy van élet a halál után? Hiszen nincsen senki, aki a túlsó oldalról visszajött. Minden biztatás után fenyegetően feketélik felénk a legnagyobb kapu, melynek csak egyik oldalán van kilincs. Legfeljebb a tisztán természettudományos felfogás tud belenyugodni abba, hogy a halál az egyéni élet végleges befejezését jelenti. Olyan megváltozhatatlan kémiai jelenség, amelyet el kell fogadnunk, akár tetszik, akár nem.

Köztudott, ez volt az élet és halál problémájának állása a múlt század utolsó felétől évtizedéig. Az emberek túlnyomó többsége a bizakodásnak kisebb vagy nagyobb mértékével ragaszkodott a halálutáni élet képzetéhez, egy kisebbség pedig, amely a materialista természettudományának a gondolkodásában nevelkedett, tagadta a földöntúli életet és bármilyen csodának a lehetőségét. Csodák nincsenek, legfeljebb jelenségek lehetnek, melyeknek magyarázatát adni még nem tudjuk. A világ a fizika és kémia örök törvényeinek van alávetve s a biológiának és lélektanának a jelenségei is csak ezeknek a törvényeknek alávetett reálitások.

Természetfeletti jelenségek tudományos vizsgálata.

Mondom, a múlt század nyolcvanas éveinek a derekára ez volt a helyzet. Ekkor Nagy Britanniában és Amerikában összeállított néhány nagyon komoly ember — leginkább természettudósok —, aki már a tudományban elismert nevet vívott ki magának s akinek jóhiszeműségéhez és ami talán még fontosabb, tudományos iskolázottságához kétség nem férhetett, hogy tanulmány tárgyává tegye azokat a lelki jelenségeket, amelyek pusztán a materialista tudomány tételeivel és igazságaival nem magyarázhatók meg. Mert hogy vannak ilyen jelenségek, az kétségtelen. Kicsinyben ilyen esetek mindenkinél előfordulhatnak. Megyünk az uccán és érezzük, hogy követ valaki: megfordulunk és az illető tényleg ott van mögöttünk. Megérezzük valamely távoiban lejátszódtott eseménynek a megtörténtét. Tudunk példákat gondolatolvasásra és akaratátvitelre. A spirítizták pedig állítják azt is, hogy a médiumok útján az elköltözött szellemei is megjelenhetnek a husból és vérből való földi emberek körében.

Az angol és amerikai tudósoknak kis csoportja ezeknek a jelenségeknek a tudományos módszerek szerint való megvizsgálására állt

Krizis.

— Drámai jelenet. —

Írta: Pakots József.

A drámai jelenet szereplői a nagy Író és az Orvos. Régi barátok, még a gyermekkorból. Az Író éppen nagy lelki válságban megy keresztül. Szerelmes, mint egy tacsó diák, holott felesége, nagy fia van. A feleség sejtja a lelki válságát és segítségül hívja a család régi barátját, az Orvost, aki titokban rajongója az asszonynak. Az Orvos feladata ezúttal a lelki diagnózis pontos megállapítása. Látogatásának ürügye azonban az, hogy az Író az utóbbi időben nem dolgozik, bizonyára kimerült, tehát meg kell vizsgálnia, nincse-e valami baj az idegeivel? Az Író bosszantja a látogatást, ami az alábbiakból kiderül.

Orvos (aki az Író dolgozószobájában szemközt ül a páciensével, komolyan kérde): Lássuk csak, mi a bajod?

Író (csufondárosan, belekiáltja az orvos arcába): Semmi! Itt a pulzusom. De vigyázz, ha nem ver többet, mint rendesen, én verlek meg téged!

Orvos: Jó, hát hagyjuk. Most nem vagyok orvos, csak a te régi iskolás pajtásod, akivel a gimnáziumban együtt ültünk a padban. Mi az, Palikám? Nehéz a lecke? A feladat?

Író: Bolond! Miféle lecke? Miféle feladat?

Orvos: Mit tudom én? Egyáltalán mit tudhat egy magamfajta szegény kis orvos, hogy micsoda feladatok izgatják a nagy ember agyvelejét?

Író: Kihozol a sodromból!

Orvos: Hiszen éppen ezt akarom. Hogy törj ki, ordíts és kiabáld ki, hogy mi bánt!

Író: Hogy mi? (Feláll): Várj csak, te Hartmann gyerek az ötödik padból, majd elmondok, hogy mi bánt. Várj csak! (Izgatott beszéde alatt fel-alá sétál.) Az bánt, hogy utállak benneteket, ti józan,

rendes, polgári foglalkozású emberek. Utállak és irigyelek. Értsd meg, ha ugyan meg tudod érteni, hogy ti mennyire fölényben vagytok velünk, művész, író, festő és effajta komédiás emberrel szemben. Az ilyen komédiás az életét mindennap előlrol kezd. A törekvései, a céljai, sőt még az eredményei után sem tehet pontot, ő nem fejezhet be semmit, mert nála a jelen is csak annyiban ér valamit, amennyiben jövő! (Megáll az Orvos előtt): Te bamba természettudós, mit bámulsz úgy rám? Nem értesz?

Orvos: Kérlek, csak folytasd. Nagyon jó a hangod. Ugy látom, elmúlt a bronchitised.

Író (továbbcsatlalva): A józan ember... (mely megvetéssel): mint te is, egy napon végre eljut odaig, hogy betetőzte élete munkáját. Összedolgozott egy vagyont, épített egy házat, vagy vett egy darab földet és több eféle. Azt mondhatja: „Istennek hála, most már pihenhetek!” A művész azonban élete végéig mindig csak téglát hordja össze a maga élete művének és örök izgalomban, kétségben van, hogy vajon nem babyloni tornyot épít-e, amellyel sohasem készül el? Egy szerencsétlen Áhasvérus, akit a saját alkotó lelke hajszol. Nyomorult, remegő üldözött, aki nem tudja, hogy melyik pillanatban roppan össze és török le... Mert amíg mindenki másnál a munka megszűntetése csendes, békés, megérdemelt pihenőt jelent, nála letörést, bukást. Ezért utállak benneteket és ezért irigyelek is. (Leveti magát egy fotelba és fejét két tenyerébe szorítja.)

Kis szünet.

Orvos (elképedve nézi, csendesén csóválja a fejét, majd ravasz, alattomos hangsúllyal kérde): És hogy hívják?

Író (felriad): Mit? Kiti?

Orvos (mereven a szemébe néz az írónak): Önagyságot!

Író (éktelen izgalommal felugrik): Megörültél? Te!... (olyan mozdulatot tesz, mintha torkon akarna ragadni az Orvost.)

Orvos: Na, na! Mi bajod! Semmit se mondtam.

Író (észreter, visszaül székebe és magábaomlik).

Orvos (alattomosan nézi, csendesén mondja): Nem tetszel nekem, a tréfát sem érted.

Író (felförmedve): Tudod, hogy ilyen dologban nem szeretem a tréfát.

Orvos: Tudom, tudom... te azok közé az irigylet halandók közé tartozol, aki mellé a sors a legőköletesebb asszonyt állította.

Író (elgondolkozva): A legőköletesebbet...

Orvos (rajongón): Angyaljóságú, szerény, tisztelteméltó és amellet szép is. (Körülnézve): És itt is minden olyan tiszta, ragyogó és meleg, mintha csak az ő lényét sugározná vissza. Érthető is, hogy a házassáletek mintaszerű...

Író (elgondolkozva): Mintaszerű...

Orvos (szinte önmagába omlva, rajongó vágygyl): Az ilyen élet már nem is élet... álom... (Hirtelen kiragadja magát hangulatából): Igaz, jól alszol e?

Író (kurtán): Köszönöm. Alsom.

Orvos: Oh, ez nem felelet. Az ember alszik és nincs álma. Ez az igazi. A nappali életéből semmiféle képzet nem jár fel kísérteni hozzá. Ez esetben gyomor, ideg, szív rendben van. Vannak álmaid?

Író (dühösen feléje fordul): Megbolondultál?

Orvos (zavartalanul): Mert van úgy, hogy az ember alszik és álmodik. De van úgy is, hogy az ember egész éjszaka a plafont nézi, nem alszik és mégis álmodik...

Író (felugrik, odaáll az orvos elé és rárvall): Te, János, mit jelent ez az ostoba fecsegésed?